

Пояснювальна записка
до проєкту рішення обласної ради «Про внесення змін до рішення
обласної ради від 26 лютого 2021 року № 48-3/VIII «Про обласний
бюджет Чернігівської області на 2021 рік (код бюджету 25100000000)»

Д о х о д и

Пропонується доходи обласного бюджету затвердити в сумі 2 765 254,8 тис. грн, у тому числі загального фонду – 1 898 950,0 тис. грн, спеціального – 866 304,8 тис. грн, із яких бюджету розвитку – 13 382,9 тис. гривень.

У порівнянні з попередніми показниками обласного бюджету, затвердженими рішенням обласної ради від 30.07.2021 № 3-5/VIII, **обсяг доходів цього бюджету на 2021 рік збільшується загалом на 122 778,0 тис. грн**, в тому числі за рахунок:

1. Перевиконання дохідної частини загального фонду обласного бюджету за підсумками січня-вересня 2021 року в сумі 82 749,1 тис. грн (висновок Департаменту фінансів облдержадміністрації додається), з них:

- Плановий обсяг надходжень *податку та збору на доходи фізичних осіб* збільшено на 65 849,1 тис. гривень.

За 9 місяців 2021 року до обласного бюджету перераховано 679 617,9 тис. грн податку та збору на доходи фізичних осіб. У порівнянні з відповідним періодом 2020 року обсяги податку зросли на 110 771,7 тис. грн або на 19,5 %. Зазначене обумовлено збільшенням середньомісячної заробітної плати в області, яке стимулювалось підвищенням мінімального розміру заробітної плати з 01.01.2021 до 6,0 тис. гривень.

- Плановий обсяг надходжень *податку на прибуток підприємств (крім податку на прибуток підприємств та фінансових установ, що перебувають у державній та комунальній власності)* збільшено на 11 900,0 тис. гривень.

За 9 місяців поточного року надійшло 63 133,3 тис. грн зазначеного податку, що складає 134,3% до бюджетних призначень на цей період. У порівнянні з січнем-вереснем 2020 року надходження зросли на 22 953,9 тис. грн або на 157,1%. Ріст надходжень пояснюється значним збільшенням порівняно з відповідними періодами минулих років надходжень податку на прибуток від великих платників податків, що знаходяться на обліку в міжрегіональних управліннях Державної податкової служби України по роботі з великими платниками податків та здійснюють свою діяльність на території області (станом на 01.10.2018 такі надходження становили 3,8 млн грн, на 01.10.2019 – 3,5 млн грн, на 01.10.2020 – 14,1 млн грн, на 01.10.2021 – 29,2 млн грн).

- Плановий обсяг надходжень *рентної плати за користування надрами для видобування нафти та природного газу* збільшено на 5 000,0 тис. гривень.

За 9 місяців поточного року надійшло 11 963,1 тис. грн зазначеної рентної плати або 168,5% до бюджетних призначень на цей період. У порівнянні з аналогічним періодом 2020 року надходження зросли на

3 576,0 тис. грн або на 42,6%. Ріст надходжень обумовлений тенденцією збільшення цін реалізації нафти та природного газу в 2021 році порівняно з 2020 роком.

2. Перевиконання доходів бюджету розвитку обласного бюджету за підсумками січня-вересня 2021 року у сумі 2 788,6 тис. гривень.

Збільшуються планові призначення за надходженнями від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності. Додаткові кошти надійшли від відчуження нежитлової будівлі за адресою: м. Чернігів, проспект Миру, буд. 18.

3. Збільшення обсягів офіційних трансфертів обласному бюджету з державного та місцевих бюджетів відповідно до рішень Уряду, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області *(які згідно з потребою розподілені в установленому порядку відповідним головним розпорядникам коштів обласного бюджету та бюджетам територіальних громад)* у загальній сумі **37 240,3 тис. грн**, в тому числі за рахунок:

- субвенції з державного бюджету на створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти в сумі **2 800,0 тис. грн** *(розподілені в установленому законодавством порядку Управлінню освіти і науки облдержадміністрації для створення навчально-практичного центру сучасної професійної (професійно-технічної) освіти за професіями «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів», «Машиніст крана автомобільного» в ДНЗ «Ніжинський професійний аграрний ліцей Чернігівської області»);*

- субвенції з держбюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11-14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов, у сумі **2 971,7 тис. грн** *(за поданням Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації кошти в установленому порядку розподілені та перераховані до бюджету Чернігівської міської територіальної громади);*

- субвенції з державного бюджету на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад у сумі **3 634,1 тис. грн**, яка станом на 01.10.2021 не розподілена;

- субвенції з держбюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених абзацами 5-8

пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, визначених пунктами 11-14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов, у сумі **3 988,7 тис. грн** (розподілена відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 23.07.2021 № 789 місцевим бюджетам);

- субвенції з державного бюджету на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій в сумі **6 069,7 тис. грн** (розподілена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 822-р головним розпорядникам коштів обласного бюджету);

- субвенції з держбюджету на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери в сумі **11 000,0 тис. грн** (розподілена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 № 975-р Управлінню капітального будівництва облдержадміністрації на проєкт «Реконструкція дитячого садка в с. Богданівка, по вул. Широка, 30 Прилуцького району Чернігівської області»);

- субвенцій з бюджетів територіальних громад області в сумі **6 776,1 тис. грн** (надані обласному бюджету відповідно до укладених договорів між Чернігівською обласною радою та місцевими радами територіальних громад), у тому числі:

- на проведення реєстрації спеціалізованого санітарного транспорту екстреної медичної допомоги типів В і С для забезпечення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, закупленого за рахунок коштів Державного бюджету України (Плисківська сільська територіальна громада), у сумі **10,0 тис. грн**;

- на забезпечення належного функціонування комунального некомерційного підприємства «Чернігівська обласна психоневрологічна лікарня» відповідно до укладеного договору між Чернігівською обласною та Новобілоуською сільською радами в сумі **200,0 тис. грн**;

- на проведення співфінансування заходів з придбання шкільних автобусів, у тому числі обладнаних місцями для дітей з особливими освітніми потребами, в сумі **4 851,6 тис. грн** (відповідно до укладених договорів між Чернігівською обласною радою та радами Городнянської, Холминської, Сосницької, Тупичівської, Куликівської, Коропської територіальних громад);

- на співфінансування капітального ремонту вулиць і доріг комунальної власності в сумі **1 621,5 тис. грн** (відповідно до укладених договорів між

Чернігівською обласною радою та радами Корюківської, Менської, Любецької територіальних громад);

на проведення судово-технічної будівельної експертизи по проєкту «Реконструкція очисних споруд в смт Куликівка» в сумі **30,0 тис. грн**;

водночас повернуто **25,5 тис. грн** наданої раніше субвенції до бюджету Куликівської селищної територіальної громади, у зв'язку з закінченням робіт по будівництву амбулаторії загальної практики сімейної медицини (на 1-2 лікаря) по вул. Шевченка, 94, в с. Салтикова Дівиця (немає необхідності в здійсненні Управлінням капітального будівництва облдержадміністрації оплати за опалення цього об'єкту);

на співфінансування об'єкту «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини (на 1-2 лікаря) по вул. Амосова в с. Хоробичі Городнянського району Чернігівської області – будівництво» у 2021 році (Городнянська міська територіальна громада) в сумі **88,5 тис. гривень**.

В и д а т к и

Видатки обласного бюджету пропонується затвердити в сумі 2 956 029,4 тис. грн, у тому числі загального фонду – 1 849 450,5 тис. грн, спеціального – 1 106 578,9 тис. гривень.

У порівнянні з попередніми показниками обласного бюджету, затвердженими рішенням обласної ради від 30.07.2021 № 3-5/VIII, **обсяг видатків обласного бюджету на 2021 рік загалом збільшується на 134 902,1 тис. грн**, у тому числі:

1. За рахунок перевиконання дохідної частини загального фонду обласного бюджету за підсумками січня-вересня 2021 року збільшуються асигнування головним розпорядникам коштів цього бюджету в сумі 82 749,1 тис. грн, із яких:

Обласній раді – на 123,0 тис. грн для оплати праці (з нарахуваннями на заробітну плату) додаткової штатної одиниці управління комунального майна Чернігівської обласної ради відповідно до рішення обласної ради від 03.08.2021 № 43-5/VIII «Про затвердження штатної чисельності працівників управління комунального майна Чернігівської обласної ради».

Управлінню освіти і науки облдержадміністрації – на 61 699,5 тис. грн, у тому числі:

- 43 329,6 тис. грн на виплату заробітної плати з нарахуваннями працівникам закладів загальної середньої освіти, професійно-технічної, фахової передвищої освіти та інших закладів;

- 11 857,3 тис. грн на придбання продуктів харчування для закладів загальної середньої освіти, професійно-технічної освіти;

- 6 512,6 тис. грн на виплату стипендій учням закладів професійно-технічної і фахової передвищої освіти.

Управлінню охорони здоров'я облдержадміністрації – на 12 582,8 тис. грн, у тому числі:

- 12 250,8 тис. грн на виплату заробітної плати з нарахуваннями працівникам підпорядкованих закладів;

- 332,0 тис. грн на виплату медичним працівникам пільгових пенсій.

Службі у справах дітей облдержадміністрації – на 1 378,8 тис. грн для забезпечення видатків з виплати заробітної плати з нарахуваннями працівникам центрів соціально-психологічної реабілітації дітей.

Департаменту культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації – на 714,6 тис. грн для забезпечення видатків з виплати заробітної плати з нарахуваннями працівникам закладів фахової передвищої освіти.

Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації – на 58,6 тис. грн для забезпечення видатків з виплати заробітної плати з нарахуваннями працівникам закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр».

Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації – на 243,7 тис. грн для здійснення першочергових видатків з оплати праці з нарахуваннями.

Департаменту з питань цивільного захисту та оборонної роботи облдержадміністрації – на 519,8 тис. грн для забезпечення першочергових видатків з оплати праці з нарахуваннями.

Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації – на 5 428,3 тис. грн на виготовлення проектно-кошторисної документації по проєкту «Будівництво палацу спорту в Чернігівській області за адресою: м. Чернігів, вул. Пушкіна, 1 для реалізації Національної програми «Велике будівництво».

2. За рахунок перевиконання в 2021 році доходів бюджету розвитку обласного бюджету збільшуються асигнування головним розпорядникам коштів бюджету в сумі 2 788,6 тис. грн, із яких:

Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації - на 1 288,6 тис. грн для виготовлення проектно-кошторисної документації по проєкту «Будівництво палацу спорту в Чернігівській області за адресою: м. Чернігів, вул. Пушкіна, 1 для реалізації Національної програми «Велике будівництво»;

Управління освіти і науки обласної державної адміністрації – на 1 500,0 тис. грн для співфінансування Програми підтримки секторальної політики – підтримки регіональної політики України по проєкту Державного професійно-технічного навчального закладу «Сновське вище професійне училище лісового господарства» «Навчально-практичний центр іноваційних технологій в лісогосподарській галузі – нова якість фахівців лісового господарства».

3. За рахунок залишку коштів спеціального фонду обласного бюджету, який склався станом на 01.01.2021, збільшуються асигнування Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації в сумі

11,3 тис. грн на здійснення витрат, пов'язаних з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів, наданих громадянам на будівництво/реконструкцію/придбання житла, в рамках реалізації заходів обласної Програми розвитку молодіжного житлового кредитування у Чернігівській області на 2021 - 2025 роки.

4. У 2021 році додаткова дотація на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я затверджена для області в сумі 185,9 млн гривень. У порівнянні з 2020 роком її обсяг зменшений на 67,9 млн грн або на 26,8%, а з 2019 роком – на 346,8 млн грн або на 65,1% і є недостатнім, оскільки такі видатки в області складають близько 1,6 млрд гривень.

Відповідно до положень частини п'ятої статті 103^б Бюджетного кодексу України розподіл додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я здійснюється між місцевими бюджетами у порядку, визначеному обласними державними адміністраціями, за погодженням з Кабінетом Міністрів України та затверджується рішенням про обласний бюджет.

Розпорядженням голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 20.04.2021 № 546 (зі змінами) затверджений Порядок розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я. Згідно з цим Порядком 75% додаткової дотації (139,5 млн грн) розподілено обласному бюджету для зменшення дефіциту бюджетних призначень, що налічувався під час затвердження бюджету на 2021 рік, 25% (46,4 млн грн) – бюджетам територіальних громадам для підвищення їх фінансової спроможності. Розподіл дотації погоджений розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 518-р та від 08.09.2021 № 1067-р.

5. Уточнюються зміни, здійснені з 16.07.2021 по 01.10.2021, керуючись нормами статей 23, 108 Бюджетного кодексу України та пунктами 3, 13, 14 рішення обласної ради від 26.02.2021 № 48-3/VIII «Про обласний бюджет Чернігівської області на 2021 рік (код бюджету 25100000000)», спільними розпорядженнями голів обласної державної адміністрації та обласної ради, розпорядженнями голови облдержадміністрації, директора Департаменту фінансів облдержадміністрації.

Згідно з цими розпорядженнями головним розпорядникам коштів обласного бюджету і бюджетам сільських, селищних, міських територіальних громад виділялись додаткові бюджетні призначення за рахунок трансфертів з державного бюджету і вільного залишку коштів загального та спеціального фондів обласного бюджету, вносились, за обґрунтованими поданнями головних розпорядників коштів, зміни в межах загального обсягу асигнувань за програмною та економічною класифікаціями видатків бюджету тощо.

Загалом в установленому порядку та в межах компетенцій прийнято 21 спільне розпорядження голів облдержадміністрації і обласної ради, 3 розпорядження голови облдержадміністрації та 29 розпоряджень директора Департаменту фінансів облдержадміністрації про внесення змін до

бюджетних призначень головним розпорядникам коштів обласного бюджету та про виділення додаткових міжбюджетних трансфертів бюджетам територіальних громад.

Упродовж вищезазначеного періоду 2021 року (за рахунок додаткових міжбюджетних трансфертів з держбюджету та бюджетів територіальних громад області, розподілу вільних залишків коштів обласного бюджету, що склались на 01.01.2021, а також відповідно до повідомлень Державної казначейської служби України про зміни до річного розпису асигнувань в частині міжбюджетних трансфертів державного бюджету) згідно із спільними розпорядженнями голів обласної державної адміністрації та обласної ради, розпорядженнями голови облдержадміністрації, довідками про зміни до розпису бюджету в частині нерозподілених міжбюджетних трансфертів з держбюджету видаткова частина обласного бюджету збільшена на 49 353,1 тис. гривень.

Показники додатків до рішення обласної ради «Про обласний бюджет Чернігівської області на 2021 рік (код бюджету 25100000000)» приведені у відповідність із уточненими бюджетними призначеннями головних розпорядників коштів обласного бюджету.

К р е д и т у в а н н я

За рахунок залишку коштів спеціального фонду обласного бюджету, який склався станом на 01.01.2021, збільшуються видатки Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації в сумі 188,7 тис. грн для фінансування заходів обласної Програми розвитку молодіжного житлового кредитування у Чернігівській області на 2021 - 2025 роки. У зазначеному розмірі збільшується обсяг надання кредитів зі спеціального фонду обласного бюджету.